

NAŠI POSLOVNI PARTNERJI ZA VAS

EKONOMSKI INSTITUT MARIBOR d.o.o.

VEM- "Vse na enem mestu"

Projekt vzpostavitve vstopnih točk VEM se vključuje v storitve in aktivnosti, ki jih Ekonomski inštitut Maribor d.o.o. opravlja v sklopu Lokalno pospeševalnega centra in jih vzpostavlja skupaj s partnerji v projektu.

Vse na Enem Mestu pomeni:

- informacije za ustanovitev, razvoj in poslovanje podjetja,
- hitrejša in cenejša ustanovitev podjetja,
- poenostavitev postopkov po elektronskih poteh za potencialne in obstoječe podjetnike,
- storitve podjetniškega svetovanja po subvencioniranih cenah v okviru programa vavčerskega svetovanja.

Namen programa je povezati vstopne točk VEM po Sloveniji, ki podjetnikom omogočajo izvedbo registracijskih postopkov in pridobitev vseh potrebnih potrdil za delovanje na enem mestu ter jim zagotavljajo informacije, ki se nanašajo na registracijo in delovanje podjetja. S pomočjo informacijsko-komunikacijske tehnologije (IKT) je omogočeno nemoteno komuniciranje med različnimi javnimi administrativnimi organi in med različnimi podatkovnimi bazami ter registri.

Preko VEM točk bodoča in obstoječa mala in srednja podjetja pridobijo pri:

- znižanju stroškov za ustanovitev podjetja,
- skrajšanju časa, potrebnega za ustanovitev podjetja,
- odpravi ovir, ki omejujejo rast obstoječih podjetij,
- oblikovanju ugodnejših pogojev za nove zaposlitve.

V okviru projekta so se usposabljali svetovalci za izvajanje programa VEM, ki so strokovno usposobljeni s področja podjetništva in podjetniškega svetovanja, prav tako potekajo promocijske aktivnosti za seznanitev ciljnih skupin uporabnikov tovrstnih storitev in širšo javnost o projektu VEM (vsebine) in o lokacijah vstopnih točk VEM.

Prijavitelj VEM programa za 13 podravske občine je Ekonomski inštitut Maribor, ki organizira šest vstopnih točk oz. delovnih mest. Tako bodo lahko bodoči podjetniki ter mala in srednja podjetja iz teh občine konec leta 2006 administrativne postopke urejali v svoji lokalni skupnosti.

Vstopne točke VEM so naslednje:

1. VEM točka:

Ekonomski inštitut Maribor, Razlagova ulica 22, 2000 Maribor

Kontaktne osebe: Vida Perko, Zlatka Zastavnikovič, Vesna Filipovič

Telefon: 02 25 26 342

2. VEM točka:

Razvojno informacijski center Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica

Kontaktne osebe: Branko Žnidar, Danica Štefane

Telefon: 02 843 28 40

3. VEM točka:

Gospodarska zbornica Slovenije, Območna zbornica Maribor, Ulica talcev 24, 2000 Maribor

Kontaktne osebe: Lidija Majcen, Mojca Tominšek

Telefon: 02 220 87 00

4. VEM točka:

Mariborska razvojna agencija - Euro info center, Pobreška cesta 20, 2000 Maribor

Kontaktne osebe: Dijana Bestijanič, Tatjana Vuzem

Telefon: 02 333 13 07

5. VEM točka:

Štajerski tehnološki park, Pesnica pri Mariboru 20a, 2211 Pesnica

Kontaktne osebe: Tanja Senekovič, Vesna Gorjup Janžekovič

Telefon: 02 65 40 229

6. VEM točka:

Občina Ruše, Trg vstaje 11, 2342 Ruše

Kontaktne osebe: Helena Grajfoner, Mojca Žuželj

Telefon: 02 671 93 44

Vzpostavitev vstopnih točk je podprlo Ministrstvo za gospodarstvo v okviru Nacionalnega programa Phare 2003, Ekonomska in socialna kohezija - Vzpostavitev sistema Vse na enem mestu (One-stop-shop).

*mag. Vida PERKO in
Zlatka ZASTAVNIKOVIČ*

POLICIJSKA POSTAJA RAČE

Kaj storiti, če nas poškoduje žival in kaj pomeni odgovorno lastništvo?

V primeru poškodbe človeka zaradi ugriza živali, naj bo to domače ali gozdne, nam preti več nevarnosti:

• STEKLINA

Gre za virusno obolenje, ki prizadene možgane in se konča s smrtjo prizadete osebe, če ni pravočasno zaščiten. Za steklino obolevajo vsi sesalci. Pri nas od divjih živali (poleg lisic) obolevajo predvsem jazbeci in različne kune, od domačih živali pa mačke in psi. Preko teh živali se obolenje lahko (največkrat z ugrizom) prenaša tudi na človeka.

Za območje stekline se šteje celotno območje Republike Slovenije. Lisice so najpogostejše prenašalke bolezni, zato se bolezen preprečuje in zatira z vsakoletnim oralnim cepljenjem lisic oziroma polaganjem vab z letali.

Lisice - najpogostejše prenašalke stekline

Preko gozdnih živali se bolezen lahko prenese na domače. Človek, ki pride v stik z živaljo, ki kaže znake bolezni, mora to javiti veterinarski službi, v primeru, da je to prosto živeča divja žival, pa najprej lovcem. Steklina je bolezen, ki se prenaša z živali na ljudi, zato naj oseba, ki je bila v stiku s sumljivo živaljo, tudi takoj obiše zdravnika.

• TETANUS

Povzroča ga *Clostridium tetani*, ki izloča nevrotoksin. Bacil se nahaja v iztrebkih živali in človeka. Najpogosteje ga najdemo v zemlji, hišnem in cestnem prahu, kjer je v obliki spor. Spore se pri ugrizu vnesejo v rano, kjer ostanejo nespremenjene, lahko pa jih različni dejavniki spodbudijo, da preidejo v vegetativno obliko, ki je sposobna razmnoževanja in tvorbe nevrotoksina (strup). Zato je ob poškodbi potrebno preveriti zaščito proti tetanusu pri osebni oziroma dežurnem zdravniku.

• INFEKCIJE RANE

Ob poškodbi se lahko v rano vnesejo različni povzročitelji, ki povzročajo vnetni proces.

• PSIHIČNI STRES

Skrajno neodgovorno je puščati psa na sprehod brez nadzora. Naš kuža tako dobi občutek, da je sam svoj gospodar in lahko počne, kar se mu zljubi. Vsakdo ima pravico iti na sprehod sam ali s svojim psom, ne da bi mu naš pes pri tem nagajal. Prav tako ima pravico voziti po cesti, ne da bi mu naš pes nenadoma skočil pred avto in pravico hoditi po ulici, ki vodi mimo našega dvorišča, ne da bi se naš pes pri tem zaganjal vanj.

• BOLEČINE, KOZMETIČNE in ESTETSKE POŠKODBE

Poškodovanci pogostokrat tožijo za hudimi bolečinami. Otroci so najbolj pogosto poškodovani v področje glave in vratu, kar jim lahko zapušča trajne brazgotine. Ker se ugrizne rane praviloma ne šivajo, je večja verjetnost nastanka brazgotin in vidnih posledic za celo življenje.

• RAZNA NESOGLASJA IN SPORI

Zaradi poškodbe živali, predvsem psa, lahko prihaja do nesoglasij med sosedi, znanci, prijatelji, kar si pa verjetno nihče ne želi.

V primerih, ko človeka ogroža žival - najpogosteje gre za ogrožanje s strani domačih živali (psi, mačke...), lahko občan ogrožanje, poškodovanje ali druge nepravilnosti prijavi Policiji. Ena izmed temeljnih nalog Policije je varovanje življenja, osebne varnosti in premoženja ljudi. Med naloge zagotavljanja varnosti ljudi spada tudi ravnanje Policije v primerih, ko ljudje prijavijo, da so jih poškodovale živali.

Zakonska podlaga za ukrepanje policije v takih primerih je v Zakonu o policiji, Zakonu o kazenskem postopku in Zakonu o zaščiti živali. Zakon o zaščiti živali določa odgovornost ljudi za zaščito živali, zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrega počutja. Najpogostejša kazniva dejanja, ki jih sicer storijo živali, vendar so zanje odgovorni njihovi lastniki, so telesne poškodbe, ogrožanje varnosti, mučenje živali. Policija v skladu z zakonskimi pooblastili o prijavi zbere vsa potrebna obvestila in dokaze.

Zaradi kršitev določb Zakona o zaščiti živali (kršitve so določene v 45. in 46. členu), se posameznik lahko kaznuje z globo od 50.000 SIT do 150.000 SIT, z globo od 150.000 do 10.000.000 SIT pa se za kršitev tega zakona lahko kaznuje pravna oseba.

Na kratko lahko povzamemo, da občani, če so napadeni s strani živali, o tem obvestijo Policijo na telefonsko številko 113. Če je oseba poškodovana, bodo policisti na kraj napotili tudi reševalno vozilo. V kolikor ne gre za interventni dogodek (npr. pes prosto teka in še nikogar ne ogroža, s svojim obnašanjem pa kaže, da je nevaren, agresiven), o tem obvestijo lastnika, da zavaruje psa ali pokličejo območno policijsko postajo na njihovo telefonsko številko. Občani policiji prijavijo tudi surova ravnanja ali povzročanja nepotrebnega trpljenja živalim.

Dežurni policist oceni, ali je potrebno na kraj poslati policijsko patroljo ter izvede druge ustrezne ukrepe (npr. obveščanje veterinarskega ali drugega inšpektorja). Tudi v primerih, ko občani niso popolnoma prepričani, kako v določenem primeru ravnati, lahko za nasvet pokličejo najbližjo policijsko postajo ali veterinarskega inšpektorja.

Predvsem pa se moramo zavedati odgovornega lastništva živali, kar pomeni, da med drugim tudi preprečujemo situacije, v katerih bi naš ljubljencek lahko ogrozil druge ljudi ali živali. Psa moramo primerno socializirati in vzgojiti, tako da ne bo nikomur nevaren, zatrjuje Breda Koren, Društvo za zaščito živali Ljubljana. Vzgoja psa se ne konča nikoli - ves čas moramo odpravljati morebitno neželeno vedenje. Če naš pes kljub vsem ukrepom koga napade ali celo poškoduje, moramo kot odgovorni lastniki prevzeti vse posledice za njegovo početje.

Nemogoče je imeti lepo vzgojenega in socializiranega psa, če se z njim ne ukvarjamo! Vsakodnevni sprehodi, na katerih kuža sprosti odvečno energijo, so nujni pogoj za uspešno vzgojo. Udarci in drugo izživljanje vsekakor ne sodi v vzgojo psa. Sodobne metode šolanja temeljijo na pozitivni spodbudi in so izjemno učinkovite. Če kljub uporabi le-teh nismo dovolj uspešni, moramo psa voditi na sprehod izključno na povodcu in po potrebi uporabljati tudi nagobčnik. Poleg tega smo dolžni v urbanem okolju za svojim psom pobirati iztrebke.

Izgubljene in zapuščene živali se večinoma ne vedejo agresivno. Največkrat so zelo preplašene in bežijo ali pa pri ljudeh iščejo zaščito in zavetje. Napadalne lahko postanejo v situacijah, ko se počutijo ogrožene in nimajo kam zbežati. Bolj pogumne so praviloma lastniške živali, ki branijo svoj teritorij. Naloga njihovih lastnikov je, da preprečijo, da bi nas take živali ogrožale.

Če se soočimo z nepoznano živaljo, moramo ravnati previdno in se vesti čim bolj "pomiritveno". Pri tem mislimo na počasno gibanje, brez naglih gibov in vpitja. Živali ne skušajmo pregnati, pač pa se ji v loku izognimo. Situacija je bolj zapletena, če nas pri tem spremlja pes. Nekateri psi se bodo stekli in če se lastniki vmešajo v tak pretep, ga včasih lahko preprečijo, mnogokrat pa lahko dobijo resne poškodbe.

Če srečamo žival, za katero sklepamo, da je izgubljena in bi ji želeli pomagati (ji nuditi začasno zavetje ali jo peljati v zavetišče), moramo biti previdni. Mnoge med njimi niso navajene stika s človekom ali pa se ljudi celo bojijo, saj so v času svojega bivanja na cesti večinoma deležne grobosti in preganjanja. Naredili bomo dobro delo, če bomo takšni živali pomagali, da neha životariti na cesti in pride v ustrezno zavetišče, s tem pa preprečili morebitno poškodbo človeka, ki bi jo lahko prestrašena žival povzročila.

Spoštovani!

Nemalokrat se znajdemo v neprijetni in stresni situaciji, ko v mestu, na vasi, na kolesu ali na sprehodu pred seboj zagledamo nadležnega ali nevarnega psa. Ta nas neprivezan in brez nagobčnika prestraši s svojim laježem ali nas celo napade. Zaradi tega vam posredujemo dolžnosti lastnikov za zaščito nevarnih živali in njihovega dobrega ravnanja z živalmi.

KDO IN KAJ SO NEVARNE ŽIVALI?

NEVARNE ŽIVALI SO VSE ŽIVALI, KI OGROŽAJO OKOLICO ZARADI SVOJE NEOBVLADLJIVOSTI IN KAŽEJO NAPADALNO VEDENJE DO ČLOVEKA.

SKRBNIKI ŽIVALI MORAJO Z USTREZNO VZGOJO, ŠOLANJEM IN ZAŠČITO ZAGOTOVITI, DA NJIHOVE ŽIVALI NISO NEVARNE OKOLICI.

Nekatere pasme psov veljajo še kot posebej nevarne za okolico. Rotvajler, denimo, je vse prej kot primerna otroška igrača

Ko se rotvajler iz "krotkega psička" spremeni v zverino...

Posledice so lahko takšne... ali še hujše...

Prav tako morajo skrbniki/lastniki živali zagotoviti fizično varstvo nevarnih živali.

To pomeni, da morajo biti nevarni psi vzrejeni, šolani in vodeni v skladu s predpisanimi pogoji.

Pri vodenju psov sta pomembna predvsem povodec primerne dolžine in nagobčnik, sicer pa primerno ograjen prostor, v katerem je pes zaščiten in nenevaren za okolico.

Psov ni dovoljeno voditi ali spuščati na:

- otroška igrišča,
- zelenice v bližini vzgojno-varstvenih ustanov,
- površine, ki so označene s posebnimi oznakami.

Na ulicah in trgih v mestnem območju ter na drugih gosto naseljenih območjih, ki so namenjena pešcem, lahko pse vodimo le na povodcih. Prav tako psov ni dovoljeno brez nadzorstva spuščati v prosto naravo.

(Vir: MNZ)

Robert ERHATIČ,
vodja policijskega okoliša

Otrok - policist za en dan

7. in 14. septembra smo policisti PP Rače sodelovali tudi v preventivnem projektu "Otrok - policist za en dan". Namen projekta je bil nagraditi skupino otrok, ki so med letom aktivno sodelovali v šolskih in izvenšolskih dejavnostih s področja varovanja okolja, preprečevanja nasilja med vrstniki in pomoči skupnosti. Nam pa je bil cilj približati delo policistov mladim v osnovnih šolah in jih neposredno seznaniti z našim poslanstvom, vizijo in cilji v skupnost usmerjenega policijskega dela. V naši enoti so nam tri ure delali družbo štirje učenci - po dva iz OŠ Rače in OŠ Fram. Kot se spodobi za nove policiste, jih je najprej sprejel komandir policijske postaje, Tomaž Urleb. Zatem sva jim na kratko prikazala delo policista splošne policijske postaje, policistov kriminalistov ter delo policistov na mednarodnem mejnem prehodu Maribor oz. letališču Maribor, kjer so nam dovolili tudi pogled v kontrolni stolp. Ker je bil omenjen projekt izredno dobro sprejet, posebej med sodelujočimi otroci - učenci, ga bomo seveda (v sodelovanju z ostalimi organizacijami in osnovnimi šolami) poskušali izvesti tudi naslednje leto.

Učenca OŠ Rače Laura Čepe in
Urban Hribernik z avtorjem tega prispevka

Učenca OŠ Fram Jaka Krček in Branko Sagadin pri
mejni kontroli mednarodnega letala

Robert ERHATIČ,
vodja policijskega okoliša

Utis učenca:

OTROK - POLICIST

V letošnjem šolskem letu so se uresničile moje sanje, saj sem bil izbran za sodelovanje v preventivni akciji "Otrok - policist za en dan". Zjutraj naju je z Brankom pred šolo pričakal šolski predstavnik in naju odpeljal na Policijsko postajo Rače. Tam sva spoznala policista Robija, ki naju je seznanil z delom in opremo na postaji. Tudi prstne odtise sva dala kot kakšna prava nepridiprava. Zatem smo se odpravili na Mariborsko letališče. Seznanili so naju z delom policije na mednarodnem letališču. Ravno tisti dan je pripeljalo veliko potniško letalo iz Djerbe in z najino pomočjo so policisti opravili pregled potnikov. Spoznala sva pilota in kopilota ter notranjost potniškega letala. Odpeljali so naju tudi v kontrolni stolp, od koder sva videla vzlet letala. Bilo je fenomenalno. Naredili smo skupinsko sliko in še veliko drugih posnetkov. Na poti domov naju je policist Robi peljal na sok. To je bilo doživetje, ki se mi bo za vedno vtisnilo v spomin.

Jaka KRČEK, OŠ Fram

*Leto, ki pride, ko tole odide,
naj ti pred vrata prinese darila bogata.
Ljubezen in zdravje,
uspeh in slavo.
Jaz pa bom na sani vrgel še vrečo,
napolnjeno s srečo.*

Vaš Božiček

MARIBORSKA KNJIŽNICA

Leto kulture v slovenskih knjižnicah

V prejšnji številki vašega občinskega glasila smo predstavili uspešno delo potujoče knjižnice, ki obiskuje med drugim tudi Rače, Fram, Podovo in Spodnjo Gorico. Tokrat pa želimo poudariti pomen mreže splošnih knjižnic v okviru Mariborske knjižnice, saj veliko občanov občine Rače - Fram pozna in obiskuje tudi knjižnice v svojem šolskem in delovnem okolju v Mariboru: osrednjo knjižnico na Rotovžu, knjižnice Tabor, Nova vas, Tezno in druge, kot tudi v nekaterih sosednjih občinah, na primer Knjižnico Hoče. Nekateri med vami veste, da imamo v Pionirski knjižnici Nova vas bogato zbirko kakovostnih igračk za različne starostne skupine, ki si jih lahko, tako kot knjige, brezplačno izposodite, pa zbirko glasbenih CD -jev v Knjižnici Nova vas, v vseh drugih knjižnicah pa bogate zbirke domače in tuje literature, časopisov in seveda dostop do elektronsko dostopnih zbirk podatkov in do interneta. Zagotovo je privlačen brezplačen vpis in izposoja vseh vrst gradiva ter dejstvo, da lahko isto člansko izkaznico uporabljate v vseh enotah Mariborske knjižnice.

Občani občine Rače - Fram tako obiščete naše enote skoraj 10.000 krat letno, poleg tega še več kot 2.000 krat letno bibliobus na vašem domačem postajališču. Finančni delež občine kot soustanoviteljice Mariborske knjižnice za delovanje skupnih nalog, nakup knjig in delovanje bibliobusa, se zato lepo obrestuje. Občina prispeva za redno delovanje knjižnice letno okrog 7.000.000,00 tolarjev, del sredstev za nakup knjig pridobimo še preko projektnega razpisa Ministrstva za kulturo. Po Zakonu o knjižničarstvu in po Pravilniku o zagotavljanju pogojev za delovanje splošnih knjižnic, ki določa minimum, bi moral delež (brez investicijskega deleža za solastništvo skupnih prostorov) znašati 9.000.000,00 SIT, zato pričakujemo, da bodo občinski svetniki ob odločanju o novem proračunu poskušali doseči približevanje zakonskim določilom.

Branje, bralna kultura, informacijska pismenost, kulturna vzgoja na vseh nivojih, branje za užitek in izobraževalne potrebe - vse to so ključne usmeritve slovenske nacionalne strategije za povečanje pismenosti. Tako kot izobraževalne institucije so tudi vse vrste knjižnic, posebej splošne, ki se s svojim poslanstvom še kako vključujejo v proces

vseživljenjskega učenja, vse bolj vpete v različne projekte za popularizacijo branja pri najmlajši in tudi odrasli populaciji.

V letošnjem šolskem letu smo v vseh slovenskih splošnih knjižnicah pristopili k partnerstvu pri projektu "Rastem s knjigo: izvirno slovensko knjigo vsakemu sedmošolcu", ki sta ga skupaj zastavila in financirala Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo in šport. Tako se bodo v letošnjem šolskem letu na organiziranem obisku v osrednji knjižnici zvrstili prav vsi učenci sedmih razredov vseh osnovnih šol, tudi sedmošolci osnovnih šol v občini Rače - Fram. Ob obisku v knjižnici jim bomo pripravili vodstvo in izvedli bibliopedagoško uro informacijskega opismenjevanja s skupnim naslovom "Kaj mi ponuja knjižnica" ter vsakemu od njih poklonili književno delo, s katerim jih bomo spodbudili k branju in jih motivirali za redno obiskovanje najbližje knjižnice.

Mariborska knjižnica pa je bila poleg Osrednje knjižnice Kranj povabljena k še enemu projektu za spodbujanje branja med osnovnošolci in srednješolci, in sicer nas je British Council pritegnil k projektu spodbujanja branja za užitek, ki smo mu dali skupen naslov "Branje je žur, reading is cool". V okviru projekta bosta skupini osnovnošolcev in srednješolcev brali izvorne angleške knjige ter o njih debatirali. Srednješolska skupina bo debate razširila na področje filma, osnovnošolska skupina pa bo obdelovala tiste romane, ki jih imamo tudi v kvalitetnem slovenskem prevodu. Na koncu bodo vsi udeleženci prejeli knjižno darilo, ki ga poklanja British Council, prav tako pa je omenjena institucija iz Velike Britanije obogatila police Mariborske knjižnice s 150 knjižnimi darovi izvirnih angleških romanov za otroke in mladostnike.

Vse občane občine Rače - Fram vabim, da se včlanite v knjižnico, obiščete katero od naših enot: bibliobus ali katero od knjižnic v mreži Mariborske knjižnice. Izberite kaj po svojem okusu in si privoščite dobro in zanimivo branje.

Knjižničarji vam bomo pri izbiri radi pomagali. Bližajo se božični in novoletni prazniki, ko se v mirnem, domačem vzdušju še kako prileže dobro branje.

Naj vam prazniki prinesejo obilo miru in prijetnih trenutkov, tudi ob dobri knjigi, novo leto pa uresničitev želja!

Dragica TURJAK,
direktorica Mariborske knjižnice

*Ničesar ne vidimo priti, a vemo in čutimo vsi,
nekaj od nas odhaja in drugo nam sega v dlani.*

Srečno 2007!

Grafični studio Gogi

KGZS - KMETIJSKO GOZDARSKI ZAVOD MARIBOR

Neposredna plačila v kmetijstvu za leto 2007

Skupni znesek sredstev - NACIONALNA OVOJNICA ZA NEPOSREDNA PLAČILA V KMETIJSTVU znaša 143,9 milijonov eurov in je v letu 2007 namenjena za:

- regionalna plačila,
- dodatek za mleko,
- dodatek za sladkor,
- dodatek za sektor govedoreje,
- dodatno plačilo za poseben način reje in izboljšanje kakovosti v skladu z 39. členim Uredbe 1782/03/ES,
- upravljanje z nacionalno rezervo,
- posebno premijo za bike in vole,
- premijo in dodatno plačilo za ovce in koze,
- neposredno plačilo na površino hmeljišča v obdelavi.

Zraven tega so namenjena sredstva za pomoč stročnicam, energetskim rastlinam in podporo lupinarjem.

Sredstva bodo dobili upravičenci na podlagi plačilne pravice, ki je sestavljena iz regionalnega plačila in dodatkov za mleko, sladkor, za sektor govedoreje ter dovoljenja za pridelavo sadja, zelenjave in krompirja.

Plačilne pravice, plačilne pravice z dovoljenjem in plačilne pravice za praho se dodelijo za površine na osnovi stanja evidenc dejanske rabe zemljišč v letu 2006.

Upravičenci bodo tista kmetijska gospodarstva, ki bodo v letu 2007 vložila zahtevek za dodelitev plačilnih pravic; te bodo osnova za izplačila neposrednih plačil do leta 2013.

Od 1.1.2008 se bodo plačilne pravice dodeljevale le iz nacionalne rezerve in s prenosi.

Pogoj za dodelitev plačilnih pravic in plačilnih pravic z dovoljenjem je, da so površine z isto vrsto dejanske rabe vpisane v evidence GERK-ov za posamezno kmetijsko gospodarstvo vsaj 10 mesecev, z začetkom od 15.11.2006 dalje.

Neposredna plačila za leto 2007 bodo le za GERKE, urejene do konca leta 2006.

GERKE boste lahko urejevali tudi do vnosa vlog, vendar za te GERKE (urejene v letu 2007) ne boste prejeli neposrednih plačil. Z njimi boste pridobili le plačilno pravico za leto 2008.

Odločbe o vrednosti plačilnih pravic bodo izdane do 31.12.2007.

Po novem bodo morala obvezno praho imeti vsa kmetijska gospodarstva, ki bodo v letu 2007 vložila zahtevek za dodelitev plačilnih pravic za upravičene površine pod rabo 1100-njiva in 1160-hmeljišče, ki so enaka ali večja od 24,23 ha. Stopnja obvezne praha znaša 7,2 % in se ohranja ne glede na to, če bo kmet v prihodnje povečal ali zmanjšal površine. To pomeni, da bo moral imeti praho tudi prihodnja leta.

Plačilne pravice, plačilne pravice z dovoljenjem in plačilne pravice za praho se bodo v prihodnje prenašale z ali brez

zemlje, med nosilci kmetijskih gospodarstev, od 15. septembra do 31. januarja, na posebnem obrazcu. Plačilne pravice se morajo izkoristiti najmanj 1 krat v treh letih, sicer gredo v nacionalno rezervo.

• I. REGIONALNA PLAČILA

Višina regionalnega plačila za upravičene površine z GERK-om : 1100 njiva/vrt, 1180-trajne rastline na njivi, 1190-rastlinjak, 1160-hmeljišče in 1221- intenzivni sadovnjak je 332 eurov/ha.

Za trajne travnike z GERKI 1300, 1321-barjanske in 1222-ekstenzivni sadovnjak je 133 eurov/ha.

• II. DODATKI K REGIONALNEMU PLAČILU

1. Dodatek za mleko

Dodatek za mleko se izračuna na osnovi dodeljene kvote na dan 31.3.2007 za oddajo in neposredno prodajo. Izračuna se iz seštevka 80 % mlečne premije in dodatnega plačila in se razdeli na plačilne pravice.

2. Dodatek za sladkor

Do dodatka za sladkor so upravičeni nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so pogodbeno pridelovali sladkorno peso v referenčnem letu 2006.

3. Dodatek za govedorejo

Do dodatka za govedorejo so upravičeni vsi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki bodo za leto 2006 prejeli premije za goveje in telečje meso. Zajete so posebne premije za bike, klavne premije in dodatna plačila, ekstenzifikacijske premije, tudi za molznice, in premije za krave dojilje.

Dodatek za sektor govedoreja znaša 30 % odobrenih premij v letu 2006. Znesek dodatka za govedorejo se deli s številom dodeljenih plačilnih pravic.

Dodatki k regionalnemu plačilu niso pogojeni s proizvodnjo, razen v primeru, ko rejci govedu nimajo lastnih površin. Ti morajo obdržati najmanj 50 % proizvodnje (GVŽ) v letu 2006.

• III. PROIZVODNO VEZANA PLAČILA

1. Posebna premija za bike in vole

Posebna premija za bike znaša 136,50 eurov/žival ter za vola 97,50 eura/žival.

Novo! Za posebno premijo ne bo potrebno zagotavljati krmnih površin. Torej boste premijo dobili za vsakega prodanega bika oz. vola.

2. Dodatno plačilo za poseben način reje - ekstenzivno rejo ženskih živali

Pogoj: kmetijsko gospodarstvo mora v posameznem letu vlaganja imeti najmanj 50 % površin GERKOV z rabo 1300-trajni travnik, 1321-barjanski travnik in 1222-ekstenzivni sadovnjak.

Obremenitev krmnih površin je lahko največ 1,8

GVŽ/ha. Kontrola obremenitve upošteva vso govedo, staro nad 6 mesecev, in sicer po registru govedi na pet ključnih datumov v letu.

Krave morajo biti mesne pasme ali rojene s križanjem z mesno pasmo, telitijo med 16. oktobrom preteklega leta in 15. oktobrom tekočega leta. Teleta morajo ostati še najmanj 2 meseca po telitvi na kmetijskem gospodarstvu. Okvirna višina dodatka je 100 eurov/žival.

Do premije so upravičene tudi kmetije, ki razpolagajo na dan 31.3.2007 z mlečno kvoto, vendar le za molznice, ki jih kmetija ne potrebuje za doseg kvote. Upošteva se lahko povprečna mlečnost kmetijskega gospodarstva v koledarskem letu pred vložitvijo zbirne vloge ali povprečna mlečnost RS.

Za dodatno plačilo za ekstenzivno rejo ženskih živali ne bo potrebno imeti premijskih pravic.

3. Premija za ovce in koze

Pogoj je najmanj 10 živali ter največ toliko živali, kot je individualna zgornja meja premijskih pravic za ovce in koze.

Višina premije za ovco je 10,50 eura, za kozo pa 8,40 eura. Proizvajalci, ki tržijo ovčje mleko, pa 8,40 eura/žival. Dodatna premija znaša 3,5 eura, do nje pa so upravičeni kmetje, ki imajo najmanj 50 % kmetijskih zemljišč v uporabi na območjih z omejenimi dejavniki. Prenosi in zakupi pravic za ovce in koze so možni v roku od konca obvezne reje do vlaganja zahtevkov za premije in dodatne premije za ovce in koze.

KORUZNI HROŠČ

Na območjih pojava koruznega hrošča (sem spada tudi območje občine Rače-Fram) bo mogoče preoravanje travinja tudi v prihodnje, vendar bo potrebno na drugi strani enako površino njive zatraviti in GERKE uskladiti s stanjem v naravi.

Važen ukrep za zadrževanje širjenja koruznega hrošča je ustrezno kolobarjenje.

Dovoljeno je, da se koruza na istih površinah lahko prideluje dvakrat v treh zaporednih letih in sicer vsakič z uporabo tretiranega semena z insekticidom.

Po dveh zaporednih letih posevkov koruze na razmejenem območju v tretjem letu ni dovoljeno sejati koruze; slediti mora druga poljščina.

V kolikor sejemo koruzo vsako drugo leto, ni potrebno uporabljati tretiranega semena.

(Vira: Ur. l. RS, št. 99/06 - Uredba o izvedbi neposrednih plačil v kmetijstvu, Ur. l. RS, št. 106/06 - Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o fitosanitarnih ukrepih za preprečevanje širjenja koruznega hrošča)

Ema CEBE, univ. dipl. inž. kmet.

ZAVOD ZA TURIZEM MARIBOR

Vinsko - kulturna pot Nadvojvode Janeza od Gradca do Maribora

OPIS PROJEKTA

Projekt "Vinsko - kulturna pot Nadvojvode Janeza od Gradca do Maribora" se nanaša na prednostno nalogo 1 (Gospodarsko sodelovanje), na ukrep 2 (Turizem) Programa pobude Skupnosti Interreg IIIA Slovenija-Avstrija 2000-2006.

Prijavitelj projekta je Zavod za turizem Maribor, v sodelovanju z naslednjimi partnerji: Arge Erzherzog Johann Wein Kultur Reise, Verein Weinland Steiermark, Kmetijsko gozdarskim zavodom Maribor, Zavodom za kulturo Slovenska Bistrica, Pokrajinskim muzejem Maribor, Univerzo v Mariboru, Fakulteto za kmetijstvo, Mestno občino Maribor ter občinami Pesnica, Šentilj in Kungota.

Projekt v sodelovanju z izbranimi izvajalci vodi projektni svet v naslednji sestavi: **Majda Slokan, Karmen Razlag, Simona Pinteric, mag. Vesna Male** - vsi Zavod za turizem Maribor, **mag. Dorotea Ozimič** - Inštitut za kontrolo in certifikacijo v kmetijstvu in gozdarstvu ter **Sašo Radovanovič** - Pokrajinski muzej Maribor.

Projekt bo trajal od januarja 2006 do konca marca 2007, njegova skupna vrednost je 76.596.581,00 SIT.

Območje izvajanja projekta pokriva delovanje Nadvojvode Janeza na področju JZ dela avstrijske Štajerske in obmejnem območju Slovenije. Pri tem so pomembna izhodišča, na katera se projekt navezuje: 400 let stara Stara trta - najstarejša na svetu, posestvo Meranovo, ki ga je Nadvojvoda Janez zasnoval pred 183 leti, originali slik bratov Kreuzer, vinogradniško - vinarska ponudba ter kulinarika. Dežela Štajerska in slovenska Štajerska sta tradicionalni vinogradniški območji s skupno kulturno, zgodovinsko in naravno dediščino iz preteklosti.

Povod za zrcalni projekt k avstrijskemu projektu "Erzherzog Johann Wein Kulturreise Graz-Maribor" (Vinsko - kulturna pot Nadvojvode Janeza od Gradca do Maribora) je iskati v dolgoletnem in prijateljskem sožitju med slovensko in avstrijsko narodnostjo, ki jo je bogatila zgodovinska osebnost Nadvojvode Janeza, razpeta med posestvom na Vrhovem dolu nad Limbušem in gradom Stainz v trgu z istim imenom. Njegov prispevek k sodobnemu vinogradništvu v takratni Avsto-Ogrski monarhiji je utrdil pot za nadaljnje sodelovanje ne samo na vinogradniškem, pač pa tudi na turističnem in kulturnem področju.

S projektom želimo poglobiti dosedanje prekomejno sodelovanje na kulturno- zgodovinskem, turističnem in vinogradniškem področju, ter seznaniti širšo in strokovno javnost o življenju in delovanju Nadvojvode Janeza. Hkrati želimo javnosti približati in predstaviti delo sicer manj znanih graških slikarjev, bratov Kreuzer, ki sta zbirko ustvarjala v času življenja Nadvojvode Janeza in z njo ustvarila za vinogradniško stroko neprecenljivo ampelografsko dediščino takratnega časa, zelo pomembno za današnji čas.

Dragoceno dediščino iz preteklosti želimo združiti v skupno turistično ponudbo in predstaviti v Hiši Stare trte. Le-ta bo

Čim bolj poukjaš, manj bodo sprejeli.

predstavljala skupni imenovalec za dogajanja okoli najstarejše trte na svetu, kot tudi ponujala prostor kulturno razstavnim prireditvam, vključujoč neposredno okolico.

POMEMBNI REZULTATI PROJEKTA

Hiša Stare trte

V objektu, ob katerem raste Stara trta, je bil gostinski lokal, ki je že več let zaprt. Zaradi pomembne naravne dediščine - Stare trte, najstarejše trte na svetu, ki jo dnevno obiskujejo številni domači in tuji turisti ter zaradi oživitve starega mestnega jedra, smo v sodelovanju z Mestno občino Maribor pripravili projekt Hiša Stare trte. Mestna občina Maribor izvede sanacijo omenjenega objekta, Zavod za turizem Maribor v skladu s skupno načrtovanimi cilji in rezultati projekta nabavi opremo za Hišo Stare trte.

Hiša Stare trte je skupni imenovalec, s katerim smo poimenovali tako Staro trto, najstarejšo na svetu, objekt, ob katerem raste, kakor tudi neposredno okolico v starem mestnem jedru. Pojem Hiša Stare trte ne zajema samo oprijemljivih fizičnih dejstev, temveč tudi vsa spoznanja, vso energijo in vložen trud v negovanje ter njeno ohranitev, vso znanje, zgodovino in odnos do nje, ljubezen in ponos, nenazadnje pa tudi veliko poznanost ter razprostranjenost po svetu, kar pa je neizmerljivo.

Dokazano dejstvo, da je ravno Stara trta - Modra Kavčina iz Lenta najstarejša še živeča in najstarejša rodna trta na svetu, daje temu pojmu, tej Hiši popolnoma druge, svetovno pomenske dimenzije.

Hiša Stare trte, ki je simbol tradicije evropskega in še posebej štajerskega vinogradništva, predstavlja tudi pomembno zgodovinsko dejstvo civilizacijske povezanosti in človekove odvisnosti od narave.

Hiša Stare trte je dokaz večstoletne civilizacije v tem prostoru in je sinonim starih tradicionalnih pojmovanj vinske kulture, kulture bivanja in preživetja in simbol neuklonljivosti ter ljubezni do življenja.

Hiša Stare trte je simbolno središče vsega obstanka in razvoja, s posebnim poudarkom na nekaterih znanjih, ki nam jih je kot preroditelj vinogradništva na Štajersko prinesel in uveljavil Nadvojvoda Janez.

Celostna zaščita originalov Kreuzerjevih slik

Partner Kmetijsko gozdarski zavod Maribor hrani zbirko 126 originalov slik sort vinske trte v tehniki gvaš na papirni osnovi. Originali so edino ohranjeno slikovno gradivo o sortah vinske trte, ki so jih gojili na območju Štajerske, preden jih je uničila trtna uš leta 1880. Predstavljajo dragoceno dediščino v zgodovini evropske ampelografije, ki priča o pestrosti sort na Štajerskem pred več kot 150 leti, v času, ko je tod deloval tudi Nadvojvoda Janez. Ta si je prizadeval za razvoj štajerskega vinogradništva, kar je simbolno povežalo oba brata in znamenitega Habsburžana.

Po opravljenem postopku celostne zaščite in restavriranja slik izvornike predajamo v hrambo in varovanje Pokrajinskega muzeja Maribor.

Promocijski materiali

Uporabili bomo obstoječo celostno grafično podobo, ki so jo v sklopu projekta Erzherzog Johann Wein Kulturreise Graz-Maribor izdelali na avstrijski strani in skupno s partnerji izdelali naslednje promocijske materiale:

- zloženke z naslednjimi tematikami: Nadvojvoda Janez, Kreuzerjeve slike Stara trta, Hiša Stare trte in karta Vinsko-kulturne poti;

- - brošuro Katalog vinsko-kulturne turistične ponudbe na Vinsko kulturni poti Nadvojvode Janeza od Gradca do Maribora - opis čezmejnega področja, tekstualni opis in slikovni prikaz ponudnikov vinogradniško-vinarske in kulinarčne ponudbe ter ponudnikov kulturnih storitev na obstoječih vinskih cest;

- razglednice in kazala za knjige - različni aktualni dogodki na temo "Vinska kultura med Mariborom in Gradcem";

- obstoječe spletne strani prijavitelja bomo nadgradili oziroma povezali z novo odstranitvijo Vinsko-kulturne poti Nadvojvode Janeza, ki bo obsegala multimedijško predstavitev celotne Vinsko-kulturne poti Nadvojvode Janeza od Gradca do Maribora. Izpostavili bomo turistične ponudnike na tej poti in jih tekstovno in slikovno predstavili ter jih umestili na zemljevid.

Promocijske aktivnosti

Razstave - v času projekta bomo v krajih na Poti Nadvojvode Janeza, ki nas vodi skozi štajersko vinorodno območje na obeh straneh avstrijsko-slovenske meje, med Stainzem in Mariborom, priredili razstave delov zbirke. Tako boste lahko korak za korakom občudovali reprodukcije vseh 126 upodobitev v tem ali onem kraju prav zanj značilnih sort vinske trte, ki sta jih naslikala brata Kreuzer in sicer: v Vinski hiši Stainz od 30. novembra 2006 do 31. marca 2007, v gradu Slovenska Bistrica od 14. decembra 2006 do 25. februarja 2007, na posestvu Meranovo od 11. januarja do 31. decembra 2007, v Pokrajinskem muzeju Maribor od 15. marca do 29. marca 2007 in v Hiši Stare trte na Lentu od 29. marca 2007 naprej, ko bomo otvoritev razstave združili s predstavitevijo rezultatov in zaključkom projekta.

Nagradna igra - v okviru projekta bomo izvedli še nekatere vzporedne promocijske aktivnosti, da bi dosegli čim večjo prepoznavnost in obisk Vinsko-kulturne poti Nadvojvode Janeza. Izvedli bomo nagradno igro, ki bo objavljena na spletnih straneh. Kot nagrado bomo podeljevali promocijski izdelke.

Natečaj - izvedli bomo tudi natečaj za najprivlačnejšo fotografijo na okvirno temo "Vinska kultura med Mariborom in Gradcem". Natečaj bo objavljen na spletnih straneh. Namen natečaja je promoviranje združene turistične ponudbe in ustvarjanje fototeke, saj bodo vse prispele fotografije ostale v lasti Zavoda za turizem Maribor. Nagrade za zmagovalce prispevajo ponudniki na Vinsko-kulturni poti Nadvojvode Janeza od Gradca do Maribora.

*Majda SLOKAN,
univ. dipl. ekon., vodja projekta*

Življenje nam ne ponuja
vsak dan velikih priložnosti,
tiste, ki jih izpustimo,
so za vedno izgubljene.